

KOMISSION SUOSITUS,

annettu 19 päivänä syyskuuta 2005,

sähköisen viestinnän sääntelyjärjestelmän mukaisista kirjanpidon eriyttämis- ja kustannuslaskentajärjestelmistä

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2005/698/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä 7 päivänä maaliskuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/21/EY (jäljempänä 'puitedirektiivi')⁽¹⁾ ja erityisesti sen 19 artiklan 1 kohdan,

on kuullut viestintäkomiteaa,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Jotkin sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen sääntelyjärjestelmän säännökset edellyttävät tarpeellisten ja asianmukaisten kustannuslaskentajärjestelmien toteuttamista, erityisesti sähköisten viestintäverkkojen ja niiden liitännäistoimintojen käyttöoikeuksista ja yhteenliittämisestä 7 päivänä maaliskuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/19/EY⁽²⁾ (käyttöoikeusdirektiivi) 9, 11, 13 artikla ja 6 artiklan 1 kohta sekä direktiivin liite I; yleispalvelusta ja käyttäjien oikeuksista sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen alalla 7 päivänä maaliskuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/22/EY⁽³⁾ (yleispalveludirektiivi) 17 artikla ja 18 artiklan 1 kohta sekä liitteessä VII oleva 2 kohta; ja direktiivin 2002/21/EY 13 artikla.
- (2) Direktiivin 2002/21/EY 16 artiklan mukaisen markkina-analyysin perusteella huomattavaksi markkinavoimaksi (HMV) merkityksellisillä markkinoilla nimetyille operaattoreille (jäljempänä 'ilmoitetut operaattorit') voidaan asettaa muun muassa kirjanpidon eriyttämistä ja/tai kustannuslaskentajärjestelmän toteuttamista koskevia velvoitteita. Tällaisten velvoitteiden tarkoitus on tehdä operaattoreiden välisistä liiketoimista avoimempia ja/tai määrittää tarjottujen palvelujen todelliset kustannukset. Lisäksi kansalliset sääntelyviranomaiset voivat käyttää eriytettyä kirjanpitoa ja kustannuslaskentajärjestelmää täydentämään muiden sääntelyvelvoitteiden (esim. avoimuus, syrjimättömyys, kustannuslähtöisyys) soveltamista ilmoitetuihin operaattoreihin.

- (3) Tällä suosituksella saatetaan ajan tasalle 8 päivänä huhtikuuta 1998 annettu komission suositus 98/322/EY yhteenliittämisestä vapautetuilla telemarkkinoilla (Osa 2 – Erillinen kirjanpito ja kustannuslaskenta)⁽⁴⁾ sen jälkeen kun sähköisen viestinnän sääntelyjärjestelmää on alettu soveltaa (25 päivänä heinäkuuta 2003). Tämä tarkistus on tarpeen, sillä vuoden 2002 sääntelyjärjestelmä toi vuoden 1998 sääntelyjärjestelmään merkittäviä muutoksia, kuten sääntelyjärjestelmän soveltamisalan laajentaminen, erilainen lähestymistapa ennakkovelvoitteiden asettamiseen, kustannuslaskentaa ja kirjanpidon eriyttämistä koskevien säännösten erilainen soveltamisala ja teknologisen riippumattomuuden periaatteen soveltaminen.

- (4) Tämän suosituksen yleisinä tavoitteina on edistää yhdenmukaisten kirjanpitoperiaatteiden ja -menetelmien soveltamista EU:n tasolla ottaen huomioon kansallisten sääntelyviranomaisten hankkiman kokemuksen kustannuslaskennan ja kirjanpidon eriyttämisen alalla ja parantaa kirjanpitojärjestelmien, menetelmien, käsiteltyjen tietojen sekä tilintarkastus- ja raportointiprosessien avoimuutta kaikkien osapuolten hyödyksi.
- (5) Operaattorit voivat toimia markkinoilla, joilla ne on nimetty huomattavaksi markkinavoimaksi, tai kilpailuilla markkinoilla, joilla niillä ei ole tällaista asemaa. Jotta kansallinen sääntelyviranomainen voisi hoitaa sääntelytehtävänsä, se voi tarvita tietoa markkinoista, joilla operaattorit eivät ole HMV-asemassa. Jos kirjanpidon eriyttämistä vaaditaan ilmoitetulta operaattorilta, joka on HMV-asemassa yksillä tai useammilla markkinoilla, vaatimus voi koskea myös markkinoita, joilla operaattorilla ei ole HMV-asemaa, esimerkiksi tietojen johdonmukaisuuden varmistamiseksi.
- (6) Kaikkien pakolliseksi määrättyjen kustannuslaskenta- tai kirjanpidon eriyttämismenetelmien, joita käytetään erityisesti hintavalvontapäätösten pohjana, olisi ominaisuuksiltaan oltava sellaisia, että ne kannustavat tehokkaisiin investointeihin, tunnistavat mahdollisen kilpailunvastaisen toiminnan, erityisesti hintaruuvit, ja että ne ovat kansallisten sääntelyviranomaisten yleisten tavoitteiden mukaisia, sellaisina kuin ne on esitetty direktiivin 2002/21/EY 8 artiklassa.

⁽¹⁾ EYVL L 108, 24.4.2002, s. 33.

⁽²⁾ EYVL L 108, 24.4.2002, s. 7.

⁽³⁾ EYVL L 108, 24.4.2002, s. 51.

⁽⁴⁾ EYVL L 141, 13.5.1998, s. 6.

- (7) Uuden tai tarkistetun kustannuslaskentamenetelmän toteuttaminen voi osoittaa, että säännelyjen maksujen ja/tai hintamekanismien nykyiset tasot ovat kohtuuttomat tai jollain tavoin epätasapainossa. Jos kansallisen sääntelyviranomaisen mielestä tarvitaan korjaavia toimia, on otettava huomioon kaupallinen ja taloudellinen ympäristö riskien ja epävarmuuden minimoimiseksi merkityksellisillä markkinoilla. Tällainen toimi voi olla esimerkiksi mahdollisen hintatarkistuksen levittäminen kohtuulliselle ajanjaksolle.
- (8) Jos toteutetaan ennakointilähtöinen kirjanpitojärjestelmä (lähtökohtana esim. pitkän aikavälin lisäkustannus), joka ei perustu historiallisiin vaan nykykustannuksiin (esim. jossa omaisuus arvostetaan uudestaan tehokkaimmalla saatavalla teknologialla rakennetun modernin vastaavan infrastruktuurin jälleenhankinta-arvon perusteella), kansallisten sääntelyviranomaisten on ehkä tarkistettava kustannuslaskentamenetelmän muuttujia näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Tarpeen mukaan olisi pohdittava ylhäältä alas- ja alhaalta ylös -lähestymistapojen koordinoitua käyttöä. Kirjanpitojärjestelmien olisi perustuttava kustannusten aiheuttamisperiaatteeseen, kuten toimintoperusteiseen kustannuslaskentaan (ABC).
- (9) Silloin kun nykyarvolaskentaa (CCA) sovelletaan verkko-omaisuuteen, kuten tilaajayhteyksiin, joiden määrän lisääminen ei välttämättä ole helppoa keskipitkällä aikavälillä, kustannuslaskentamenetelmien johdonmukainen soveltaminen edellyttää sitä, että kansalliset sääntelyviranomaiset tarkistavat tiettyjä muuttujia (kuten pääomakustannuksia, poistoprofiileja, voittolisiä, aikasidonnaisia tekijöitä) vastaavasti.
- (10) Jos jonkin kustannuslaskentajärjestelmän käyttäminen määrätään pakolliseksi direktiivin 2002/19/EY 13 artiklan 4 kohdan mukaisesti, kustannusten kohdentamista koskevien sääntöjen on oltava niin yksityiskohtaisia, että kustannusten ja verkkokomponenteista ja -palveluista perittyjen maksujen välinen suhde käy selvästi ilmi; myös periaate, jonka mukaisesti välittömät ja välilliset kustannukset on kohdistettu eri tileille, on ilmoitettava.
- (11) Tässä suosituksessa annetaan ohjeita kustannuslaskennan ja kirjanpidon eriyttämisen toteuttamisesta vuoden 2002 uuden sääntelyjärjestelmän mukaisesti. Komission suosituksessa 98/322/EY annetaan ohjeita kustannuslaskennan ja kirjanpidon eriyttämisen toteuttamisesta vuoden 1998 sääntelyjärjestelmän mukaisesti. Vuoden 1998 suosituksen soveltamista jatketaan tilanteissa, joissa jäsenvaltiot eivät ole saattaneet kustannuslaskentaa ja kirjanpidon eriyttämistä koskevien, direktiivin 2002/21/EY 16 artiklan mukaisten nykyisten velvoitteiden tarkistusta päätökseen.
- (12) Siltä osin kuin jäsenvaltioissa toteutetaan korvausjärjestelmiä, joihin sisältyy varojen siirtoja, yleispalveludirektiivin liitteessä IV olevassa B osassa edellytetään, että tällaiset siirrot suoritetaan puolueettomasti, avoimesti, syrjimättömästi ja oikeasuhteisesti. Tämän vuoksi kaikki yleispalveluvelvoitteiden suorittamisesta saadut korvaukset on yksilöitävä eriytetyissä kirjanpitojärjestelmissä.
- (13) Yleispalveluvelvoitteiden rahoituksen osalta suositus ei vaikuta jäsenvaltioiden ja julkisten yritysten välisten taloudellisten suhteiden avoimuudesta 25 päivänä kesäkuuta 1980 annetun komission direktiivin 80/723/EY⁽¹⁾ soveltamiseen.
- (14) Suosituksessa esitettyjen periaatteiden soveltaminen ei miltään osin poista jäsenvaltioiden ja yritysten velvollisuutta noudattaa Euroopan unionin kilpailusääntöjä.
- (15) Komission suosituksessa 2002/590/EY, joka on annettu 16 päivänä toukokuuta 2002 tilintarkastajan riippumattomuuden peruseriaatteista EU:ssa⁽²⁾, luodaan selkeät puitteet tilintarkastajan riippumattomuuden testaamiselle tarpeen mukaan.
- (16) Eurooppalaisten sääntelyviranomaisten ryhmä (ERG)⁽³⁾ on antanut komission vuonna 1998 antamasta kirjanpidon eriyttämistä ja kustannuslaskentaa koskevasta suosituksesta lausunnon, johon sisältyy yksityiskohtainen liite kustannuslaskentaan ja kirjanpidon eriyttämiseen liittyvistä näkökohdista,

SUOSITTAA:

- 1) Tämä suositus koskee kustannuslaskenta- ja kirjanpidon eriyttämisjärjestelmien toteuttamista sellaisten operaattoreiden toimesta, jotka kansalliset sääntelyviranomaiset ovat direktiivin 2002/21/EY 16 artiklan mukaisen markkina-analyysin perusteella nimenneet huomattavaksi markkinavoimaksi merkityksellisillä markkinoilla. Operaattoreita, joilla on tällaisia velvoitteita, kutsutaan jäljempänä 'ilmoitetuiksi operaattoreiksi'.

Kustannuslaskentajärjestelmän toteuttamista koskevan velvoitteen tarkoitus on varmistaa, että ilmoitetut operaattorit noudattavat oikeudenmukaisia, puolueettomia ja avoimia perusteita kohdentaessaan palvelujen kustannuksia tilanteissa, joissa niille on asetettu hintavalvontaa tai kustannusperusteisia hintoja koskevia velvoitteita.

⁽¹⁾ EYVL L 195, 29.7.1980, s. 35. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2000/52/EY (EYVL L 193, 29.7.2000, s. 75).

⁽²⁾ EYVL L 191, 19.7.2002, s. 22.

⁽³⁾ ERG-ryhmä perustettiin komission päätöksellä 2002/627/EY (EYVL L 200, 30.7.2002, s. 38), sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2004/641/EY (EUVL L 293, 16.9.2004, s. 30).

Kirjanpidon eriyttämistä koskevan veloitteen asettamisen tarkoitus on tarjota yksityiskohtaisempaa tietoa kuin ilmoitetun operaattorin lakisääteisestä tilinpäätöksestä käy ilmi, heijastaa mahdollisimman tarkasti ilmoitetun operaattorin liiketoiminnan osien tuloksia ikään kuin ne olisivat erillisiä liiketoimintoja ja – vertikaalisesti integroituneiden yritysten osalta – torjua niiden omaa toimintaa suosiva syrjintä ja kilpailunvastainen ristikkäistuki.

- 2) Suositellaan, että kansalliset sääntelyviranomaiset vaativat ilmoitettuja operaattoreita erittelemään käyttökustannuksensa, sijoitetun pääomansa ja tuotonsa sellaiselle tasolle, joka on yhdenmukainen kansallisen tai yhteisön oikeuden mukaisten oikeasuhteisuus- ja avoimuusperiaatteiden ja sääntelytavoitteiden kanssa.

Suosittelaa, että kustannukset, sidottu pääoma ja tuotto kohdennetaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti (esimerkiksi toimintoperusteiden kustannuslaskenta, ABC).

Ilmoitettujen operaattoreiden kustannuslaskenta- ja kirjanpidon eriyttämisjärjestelmien avulla on kyettävä toimittamaan sääntelyn takia tehtävien tilinpäätösten tiedot siten, että niistä voidaan todeta sääntelyvelvoitteiden täydellinen noudattaminen. Suositellaan, että tätä kykyä arvioidaan merkittävyyden, luotettavuuden, vertailukelpoisuuden ja oleellisuuden perusteella.

Suosittelaa, että kansalliset sääntelyviranomaiset varmistavat kustannuslaskenta- ja kirjanpidon eriyttämisjärjestelmien riittävyyden ja toimivuuden; tällaisista järjestelmistä voidaan järjestää julkinen kuuleminen.

- 3) Suositellaan, että kansallinen sääntelyviranomaisen kustannuslaskentajärjestelmän ominaisuuksia ja eritelmää arvioidessaan tarkistaa ilmoitetun operaattorin kustannuslaskentajärjestelmän kyvyn analysoida ja esittää kustannustiedot sääntelytavoitteita tukevalla tavalla. Ilmoitetun operaattorin kustannuslaskentajärjestelmän on erityisesti kyettävä erittelemään välittömät kustannukset ⁽¹⁾ ja välilliset kustannukset ⁽²⁾.

Suosittelaa, että kun kansalliset sääntelyviranomaiset ovat tehneet päätöksen nykykustannuksiin perustuvasta kustannuslaskentajärjestelmästä, ne asettavat selkeät määräajat ja perusvuoden sille, että ilmoitetut operaattorit toteuttavat uudet, nykykustannuksiin perustuvat kustannuslaskentajärjestelmät.

⁽¹⁾ Välittömät kustannukset ovat kustannuksia, jotka kokonaan ja yksiselitteisesti aiheutuvat yksilöidystä toiminnosta.

⁽²⁾ Välilliset kustannukset ovat kustannuksia, jotka on jaettava oikeudenmukaisen ja puolueettoman kohdentamismenetelmän avulla.

Nykyarvolaskennan (CCA) keskeinen tekijä on verkko-omaisuuden arvostaminen tehokkaan operaattorin ennakoivaan arvoon tai nykyarvoon, eli arvioidaan vastaaville operaattoreille koituvat kustannukset tilanteessa, jossa markkinoilla vallitsisi kova kilpailu. Tämä edellyttää käyttökustannuksiin sisältyvien poistojen laskemista modernin vastaavan omaisuuden nykyarvon perusteella. Tästä syystä myös sidottu pääoma on arvostettava nykyarvoon. Muita kustannusten tarkistuksia saatetaan tarvita, jotta voidaan heijastaa omaisuuden jälleenhankintakustannusta ja sen käyttökustannuspuhjaa. Verkko-omaisuuden arvostamista ennakoivaan arvoon tai nykyarvoon voidaan täydentää tarpeen mukaan esimerkiksi pitkän aikavälin lisäkustannuksiin (LRIC) perustuvalla kustannuslaskentamenetelmällä.

Suosittelaa, että kansalliset sääntelyviranomaiset ottavat asianmukaisesti huomioon nykyarvolaskennan toteuttamisen yhteydessä mahdollisesti esille nousevat hinta- ja kilpailuky-symykset, mm. tilaajayhteyksien eriyttämisen osalta.

Suosittelaa, että kansalliset sääntelyviranomaiset ottavat asianmukaisesti huomioon muut taloutta koskevien tietojen tarkistukset tehokkuuskertoimien osalta, erityisesti kun kustannustietoja käytetään hinnoittelupäätösten perustana, sillä (edes nykyarvolaskentapohjaisten) kustannuslaskentajärjestelmien käyttö ei välttämättä heijasta tehokkaasti aiheutuvia tai merkityksellisiä kustannuksia ⁽³⁾. Tehokkuuskertoimet voivat koostua erilaisten verkkotopologioiden ja -arkkitehtuurien, poistotekniikoiden ja verkossa käytetyn tai sille kaavailun teknologian arvostamisista.

- 4) Suositellaan, että erillisiä kirjanpitoja pitämään veloitettuihin ilmoitetuihin operaattoriin laativat tuloslaskelman ja sidottuun pääoman laskelman jokaisesta sääntelyn alaisesta raportointikonaisuudesta (merkityksellisiin markkinoihin ja palveluihin perustuen). Markkinoiden ja palvelujen väliset siirtomaksut ja ostot on yksilöitävä selkeästi ja niin yksityiskohtaisesti, että voidaan osoittaa syrjimättömyysvelvoitteiden noudattaminen. Näissä eriytetyn kirjanpidon raportointia koskevissa velvoitteissa voidaan edellyttää sellaisia markkinoita koskevien tietojen laatimista ja paljastamista, joilla operaattori ei ole HMV-asemassa.

Yhdenmukaisuuden ja tietojen eheyden varmistamiseksi suositellaan sääntelyn alaisten tilinpäätösten konsolidoimista yhdeksi koko yhtiön kattavaksi tuloslaskelmaksi ja sidottuun pääoman laskelmaksi. Edelleen edellytetään sääntelyn takia pidettävien erillisten päivä- ja pääkirjojen yhdistämistä operaattorin lakisääteisessä kirjanpidossa. Näistä tilinpäätöksistä on saatava riippumattoman tilintarkastajan lausunto tai kansallisen sääntelyviranomaisen vaatimustenmukaisuustarkastus (riippuen pätevän henkilöstön saatavuudesta).

⁽³⁾ Osa omaisuudesta saattaa ylittää vaatimukset tai verkon arkkitehtuuri ei kenties ole optimaalinen. Alhaalta ylös etenevän taloudellisen teknisen mallin avulla voidaan saada tietoa tehottomista ja tarpeettomista aiheutuneista kustannuksista, joista pitäisi päästä eroon.

5) Suositellaan, että kansalliset sääntelyviranomaiset toimittavat asianomaisille osapuolille ilmoitettujen operaattorien tilinpäätöstietoja, jotka ovat riittävän yksityiskohtaisia. Tietojen on oltava yksityiskohtaisia sen varmistamiseksi, ettei sisäisesti ja ulkoisesti tarjottujen palveluiden välillä ole esiintynyt perusteetonta syrjintää, ja niiden perusteella on voitava yksilöidä palveluiden keskimääräiset kustannukset ja kustannusten laskentamenetelmät. Kansallisten sääntelyviranomaisten on näitä tietoja toimittaessaan otettava huomioon liikesalaisuus.

Ilmoitettujen operaattorien julkaisemat riittävän yksityiskohtaiset kustannuslaskelmat, joista ilmenevät esimerkiksi verkkokomponenttien keskikustannukset, lisäävät avoimuutta ja kilpailijoiden luottamusta siihen, ettei kilpailua vääristäviä ristikkäistukia ole. Tätä pidetään erityisen tärkeänä tukkupalvelujen kannalta. Raportointivaatimuksista ja tietojen julkaisemisesta on ohjeita liitteessä.

6) Jotkin yritykset saatetaan nimetä yleispalvelun tarjoajiksi yleispalveludirektiivin 8 artiklan mukaisesti ja niiden vähittäishintoja voidaan säännellä yleispalveludirektiivin 17 artiklan säännösten mukaisesti. Sellaisten jäsenvaltioiden osalta,

joissa on käytössä järjestelmiä yleispalveluvelvoitteiden rahoittamiseksi, suositellaan että kaikki maksut, joita nimetyt yritykset saavat osana korvausjärjestelmää, yksilöidään eriytyissä kirjanpitojärjestelmissä.

7) Nämä kirjanpidon suuntaviivat koskevat sääntelyn edellyttämää raportointia eivätkä ne korvaa jäsenvaltioiden vaatimia lakisäätöisiä tilinpäätöstietoja.

8) Tätä suositusta tarkastellaan uudestaan viimeistään kolmen vuoden kuluttua sen soveltamispäivästä.

9) Tämä suositus on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 19 päivänä syyskuuta 2005.

Komission puolesta

Viviane REDING

Komission jäsen

LIITE

RAPORTOINTIVAATIMUKSIA JA TIETOJEN JULKAISUA KOSKEVIA OHJEITA

Tässä liitteessä hahmotellaan määräajoin suoritettavan raportoinnin puitteet, julkaisemiseen liittyvät kysymykset ja vaatimustenmukaisuusvakuutus.

Suosituksen 2 kohdassa suositeltujen periaatteiden mukaisesti kustannuslaskenta- ja kirjanpidon eriyttämisjärjestelmien on tuotettava niin yksityiskohtaisia tietoja, että voidaan osoittaa syrjimättömyys- ja avoimuusperiaatteiden noudattaminen ja riittävästi yksilöidä ja kohdistaa operaattorin eri toimintoihin liittyvät tuotot, kustannukset, sidottu pääoma ja volyymit. Tällaiset tilinpitotiedot on saatettava täsmällisesti kansallisen sääntelyviranomaisen saataville.

Sääntelyn takia pidettävän kirjanpidon hyvä esitystapa varmistaa, että niiden olennaiset viestit välittyvät selkeästi ja tehokkaasti ja mahdollisimman yksinkertaisella ja suoraviivaisella tavalla. Tilinpäätökseen sisältyvien tietojen esittämiseen liittyy jonkinasteista tiivistämistä ja ryhmittämistä. Jos tämä tehdään kunnolla, tuloksena saadaan parempaa tietämystä, sillä tällainen esitys täyttää lukuisia sääntely tavoitteita, kuten sen osoittaminen, että maksut ovat kustannuslähtöisiä tai että syrjintää ei esiinny.

Tilinpäätöstietoihin sisältyy selvittäviä huomautuksia ja täydentäviä liitteitä, jotka parantavat ja selkeyttävät tilinpäätöksiä. Tilinpäätökset ja selvittävät huomautukset muodostavat yhden kokonaisuuden.

Sääntelyn alaisista tilinpäätöstiedoista on hyötyä kansallisille sääntelyviranomaisille ja muille osapuolille, joihin kyseisiin tietoihin perustuvat sääntelypäätökset voivat vaikuttaa, kuten kilpailijoille, sijoittajille ja kuluttajille. Tältä osin tietojen julkaiseminen voi edistää markkinoiden avoimuutta ja kilpailua sekä lisätä sääntelyn alaisen kirjanpitojärjestelmän uskotavuutta.

Täydellistä tietojen paljastamista voivat kuitenkin rajoittaa liikesalaisuutta koskevat kansalliset ja yhteisön säännöt. Tämän vuoksi suositellaan, että kansalliset sääntelyviranomaiset – operaattoreita kuultuaan – määrittelevät tiedot, jotka voidaan katsoa luottamuksellisiksi ja joita ei saa julkistaa.

1. Tietojen laatiminen ja julkaiseminen

Seuraavat tilinpäätökseen liittyvät tiedot on laadittava ja julkaistava (liikesalaisuutta ja kansallista lainsäädäntöä koskevien velvoitteiden rajoissa) merkityksellisten markkinoiden/palveluiden osalta:

- tuloslaskelmat,
- sidotun pääoman laskelma (yksityiskohtainen laskentamenetelmä ja käytettyjen muuttujien arvo),
- konsolidointi ja täsmäytys lakisääteisessä tilinpäätöksessä tai muussa kustannuslaskentatietojen lähteessä,
- kustannuslaskentamenetelmien kuvaus, mukaan luettuna viittaus kustannuspohjaan ja standardeihin, kohdentamis- ja arvostamismenetelmät, välillisten kustannusten yksilöinti ja käsittely,
- syrjimättömyyttä koskevat huomautukset (yksityiskohtaiset siirtomaksut),
- tilintarkastajan lausunto (kansallisen sääntelyviranomaisen sitä vaatiessa),
- kirjanpidon laadintatapojen ja sääntelyn mukaisten kirjanpitoperiaatteiden kuvaus,
- yhteisön ja kansallisten säännösten vaatimustenmukaisuusvakuutus,
- muut täydentävät liitteet vaatimusten mukaan.

Kansallisen sääntelyviranomaisen pitäisi määritellä etukäteen – operaattoreita kuullen – raportointimuodot, joissa voidaan noudattaa lakisääteisistä vakiokirjanpito muotoa. Yhteisön ja kansallisen lainsäädännön vaatimustenmukaisuusvakuutusta, tilintarkastajan lausuntoa ja käytettyjen kirjanpitoperiaatteiden, toimintatapojen, menetelmien ja menettelyjen kuvausta, erityisesti kustannusten kohdentamismenetelmiä, ei voida pitää luottamuksellisina. Tilintarkastuksen tulokset on saatettava yleisesti saataville tämän kuitenkaan rajoittamatta liikesalaisuutta koskevien kansallisten ja yhteisön lakien soveltamista.

2. Vaatimustenmukaisuusvakuutus

Vuotuisessa vaatimustenmukaisuusvakuutuksessa on oltava vähintään seuraavat tiedot:

- tilintarkastajan päätelmät,
- kaikki todetut sääntöjenvastaisuudet,
- tilintarkastajan suositukset (ja vastaavien vaikutusten kuvaus),
- käytetyn varmennusmenetelmän täydellinen kuvaus, ja
- kooste eräistä taloudellisista ja kirjanpitoiedoista (kuten nykyarvolaskennan (CAA) tarkistukset, kohdistusmenetelmiä koskevat keskeiset oletukset, kohdistettujen kustannusten taso ja mallin rakeisuuden taso).

Vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tilintarkastuksen tulokset on julkaistava asianomaisille osapuolille helposti saatavissa muodoissa, kuten painettuna tai sähköisenä versiona tai operaattorin tai kansallisen sääntelyviranomaisen verkkosivulla.

3. Raportointikausi

Sääntelyn alaiset tilinpäätökset on julkaistava vuosittain ja mahdollisimman pian tilivuoden päättymisen jälkeen. Vakuutus on julkaistava viimeistään kahden kuukauden kuluttua sääntelyn alaisen tilintarkastuksen valmistumisesta tai viimeistään sääntelyvelvoitteissa yksilöidyn nykykäytännön puitteissa.
